

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ GRUPY ROBOCZEJ DS. HAŁASU W DNIACH 26-28 LISTOPADA 2018 R.

W dniach 26-28 listopada 2018 r. w Kazimierzu Dolnym i w Puławach odbyła się wizyta studyjna Grupy Roboczej ds. Hałasu (dalej: Grupa) działającej w ramach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” (dalej: Sieć). Wizyta została zorganizowana przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w ramach projektu „Kontynuacja wsparcia funkcjonowania sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi "Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju" na lata 2018-2019” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

W spotkaniu, oprócz członków Grupy, wzięli udział także: Pan Arkadiusz Iwaniuk, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, który w wystąpieniu powitalnym przedstawił zagadnienia związane z zadaniami realizowanymi przez rdoś na terenie województwa lubelskiego, w szczególności w aspekcie ochrony przed hałasem, a także przedstawiciele firmy EKKOM sp. z o.o., specjalizującej się w propagowaniu rozwiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych, zapewniających bezpieczeństwo, komfort ich użytkownikom oraz ochronę środowiska.

Ze względu na potrzebę rozszerzenia programu wizyty o spotkania mające na celu przekazanie członkom Grupy ustaleń z posiedzenia plenarnego uczestników Sieci (które odbyło się w dniach 19-20 listopada w Warszawie), a także omówienie podsumowania wyników ankiety dotyczącej kryteriów ustalania granic terenów wymagających ochrony przed hałasem, zdecydowano o przesunięciu na pierwszy dzień obrad prezentacji pt. „Obszarowe uspokojenie ruchu na przykładzie miasteczka holenderskiego w Puławach”, a praktycznych warsztatów w zakresie uspokojenia ruchu – na drugi dzień obrad.

Pierwszego dnia, po wprowadzeniu w porządek wizyty studyjnej przez Przewodniczącą Grupy, prezentacje wygłosili przedstawiciele firmy EKKOM.

Prezentacja pt. „Idea uspokojenia ruchu. Fizyczne środki techniczne uspokojenia ruchu – rodzaje i możliwości zastosowania” została wygłoszona przez Pana Janusza Bohatkiewicza. W zakresie idei uspokojonego ruchu w prezentacji omówione zostały zagadnienia związane z rysem historycznym tej koncepcji, przedstawiono również jej definicję oraz podstawowe zasady. W drugiej części prezentacji przedstawiono koncepcję planowania obszarów ruchu uspokojonego - sposoby oraz etapy jej wprowadzania. Następnie omówiono techniczne aspekty tworzenia obszarów ruchu uspokojonego i przedstawiono praktyczne przykłady wykorzystania tej infrastruktury. W trakcie dyskusji końcowej rozważano dodatkowo, w jakich dokumentach czy aktach administracyjnych lub normatywnych możliwe byłoby uwzględnienie zagadnień związanych z koncepcją uspokojenia ruchu.

W prezentacji pt. „Obszarowe uspokojenie ruchu na przykładzie Miasteczka holenderskiego w Puławach” wygłoszonej przez Pana Sebastiana Biernackiego omówione zostały zagadnienia praktyczne związane z zastosowaniem obszaru uspokojonego ruchu na osiedlu Włostowice w Puławach. Prelegent przedstawił etapy wdrażania projektu, zastosowane metody oraz dokładne parametry techniczne zrealizowanych przedsięwzięć.

W prezentacji wygłoszonej przez Pana Macieja Hałuchę pt. „Rola uspokojenia ruchu w ochronie mieszkańców przed niekorzystnymi oddziaływaniami” przedstawiono zalety uspokajania ruchu za pomocą fizycznych środków technicznych, w porównaniu z

zarządzaniem ruchem i nadzorem nad ruchem drogowym, ale też wskazano na ograniczenia w stosowaniu środków uspokojenia ruchu. Omówiono następnie wpływ uspokojenia ruchu na redukcję wypadków oraz na inne wybrane uwarunkowania społeczne, środowiskowe, techniczne i ekonomiczne. W zakresie uwarunkowań środowiskowych przedstawiono wpływ tej koncepcji na: zanieczyszczenia powietrza, wibracje i drgania, rośliny i zwierzęta, wody, zmiany krajobrazu i estetykę, dobra materialne, dobra kultury. W zasadniczej części prezentacji omówiono wpływ idei uspokojonego ruchu na redukcję hałasu, wskazano też na czynniki warunkujące skuteczność tych rozwiązań. W konkluzji stwierdzono, że maksymalna możliwa redukcja hałasu, w odniesieniu do prezentowanych metod uspokojenia ruchu, wynosić może od 2 dB do 7 dB. Największe znaczenie mają przy tym metody związane z planowaniem przestrzennym, których odpowiednie zastosowanie przynieść mogą efekt związany z osiągnięciem redukcji hałasu nawet do 20 dB.

W aspekcie wpływu strefy ruchu uspokojonego na stan klimatu akustycznego w odniesieniu do drogi wojewódzkiej nr 824 w Puławach zaprezentowano także wyniki pomiarów równoważnego poziomu dźwięku w odniesieniu do obliczeń akustycznych. Z analizy porównawczej wyników pomiarów i wykonanych obliczeń akustycznych wynikało, że w 7 na 9 punktach wyniki uzyskane w drodze pomiaru były niższe od wartości uzyskanych w drodze obliczeń (uwzględniających założenie o redukcję prędkości, jaka nastąpiła w związku z zastosowaniem strefy uspokojonego ruchu).

Drugi dzień wizyty studyjnej rozpoczęły zajęcia praktyczne, przeprowadzone na osiedlu Włostowice w Puławach. Przedstawiciele firmy EKKOM, będący autorami projektu miasteczka holenderskiego, zaprezentowali w jaki sposób koncepcja obszaru ruchu uspokojonego przeniesiona została w praktyce na teren osiedla mieszkaniowego, z zabudową jednorodziną. Podczas zajęć praktycznych na bieżąco omawiano zastosowane na terenie osiedla techniczne środki uspokojenia ruchu, mające na celu zapewnienie bezpiecznej prędkości za pomocą odpowiednich urządzeń dla wszystkich użytkowników ruchu. Jednocześnie zaprezentowano w terenie przyjęte w projekcie założenia dotyczące ograniczenia dostępności i określenia stref prędkości.

Kolejnym punktem wizyty studyjnej była sesja warsztatowa w zakresie zastosowania uspokojenia ruchu, przeprowadzone przez Pana Janusza Bohatkiewicza ze spółki EKKOM. W ramach warsztatów członkowie Grupy podjęli próbę zaprojektowania koncepcji uspokojenia ruchu wraz z doбором podstawowych środków uspokojenia ruchu, które w sposób kompleksowy poprawią bezpieczeństwo ruchu i zapewnią zrównoważony układ komunikacyjny – na konkretnym przykładzie praktycznym.

Następnie przedmiotem dyskusji były kwestie dotyczące funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska w aspekcie ostatnich zmian wprowadzonych ustawą z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1479). Z uwagi na brak możliwości zapewnienia udziału w spotkaniu przedstawicieli Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, informacje w tym zakresie przedstawił Wiceprzewodniczący Grupy - Pan Miłosz Jarzyński (będący przedstawicielem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie). Omówiono główne założenia i cel przyjętej nowelizacji, wskazano także na zmiany dotyczące obszaru zadań i uprawnień organów Inspekcji Ochrony Środowiska. Zwrócono uwagę, że nowelizacja zakłada przekształcenie z dniem 1 stycznia 2019 roku laboratoriów funkcjonujących dotychczas w strukturach wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w centralne laboratorium badawcze pozostające w strukturze Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W aspekcie zagadnień dotyczących oddziaływania hałasowego oznacza to w praktyce zmianę organu wykonującego pomiary hałasu emitowanego do środowiska. Poinformowano także, że po 1 stycznia 2019 roku kwestie związane z zakresem i sposobem realizacji przez centralne laboratorium

badawcze badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych, uregulowane zostaną w porozumieniu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z wojewódzkimi inspektorami ochrony środowiska. Zaznaczono przy tym, że zmiany te nie powinny wpłynąć na efektywność wykonywania pomiarów na potrzeby kontroli w ochronie środowiska. Na koniec zadeklarowano możliwość przekazania członkom Grupy kolejnych informacji po wejściu w życie znowelizowanych przepisów w pełnym zakresie.

Trzeciego dnia wizyty studyjnej tematyka Pani Dorota Rutkowska – Przewodnicząca Grupy przedstawiła prezentację wygłoszoną podczas posiedzenia plenarnego uczestników Sieci w dniu 19 listopada w Warszawie. Członkom Grupy przekazano także informację o planowanym nawiązaniu współpracy z Grupą Roboczą ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz Grupą Roboczą ds. Pozwoleń zintegrowanych. Pani Dorota Rutkowska przedstawiła także podsumowanie wyników ankiety dotyczącej propozycji kierunków prac w 2019 roku. Zebrane od członków Grupy propozycje dotyczyły:

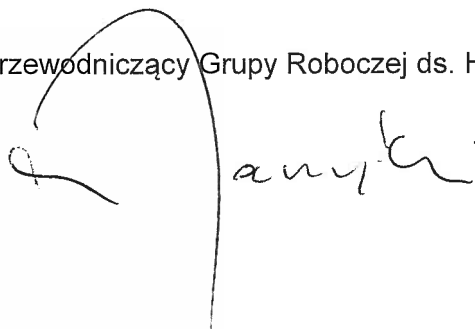
- konkretnych doświadczeń w stosowaniu art. 362 Prawa ochrony środowiska, w szczególności w zakresie określania zarządcom dróg/operatorom instalacji obowiązków doprowadzania oddziaływania do stanu zgodnego z prawem,
- doświadczeń organów w zakresie stosowania konkluzji BAT w aspekcie hałasu,
- programów ochrony środowiska przed hałasem, w tym planowanych zmian w Prawie ochrony środowiska w nawiązaniu do projektu z dnia 27 września 2018 r. ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw tj.: nowych obowiązków marszałków województw, zarządców dróg, lotnisk, linii kolejowych, itd., finansowania zadań, dodatkowych etatów dla urzędów marszałkowskich, kar za niedotrzymanie terminów i innych,
- przewidywanych zmian w zakresie modelowania akustycznego, raportów oddziaływania na środowisko, europejskich modeli oceny hałasu i ogólnych informacji nt. norm PN ISO 1996-1 oraz ISO 1996-2,
- problemów ze sprawozdawczością z realizacji działań naprawczych wynikających z programów ochrony środowiska przed hałasem przez organy zobowiązane do ich realizacji, problemów ze sprawozdawczością do Ministra Środowiska i Komisji Europejskiej,
- sposobów redukcji hałasu i drgań od inwestycji liniowych (najnowsze technologie – ciche nawierzchnie, wibroizolacje, ekrany akustyczne itd.), ciągły monitoring hałasu komunikacyjnego w miastach,
- przygotowania poradnika/wytycznych dla organów opracowujących programy ochrony środowiska przed hałasem,
- zebrania głównych problemów prawnych i organizacyjnych związanych z uciążliwością akustyczną inwestycji infrastrukturalnych i wypracowania rekomendacji w zakresie zmian prawa,
- wymiany doświadczeń w zakresie wykonywania pomiarów do map akustycznych, wykonywania map akustycznych przez prezydentów miast, wykonywania programów ochrony środowiska przed hałasem,
- nakładania obowiązku wykonania przeglądu ekologicznego,
- klasyfikacji terenów podlegających ochronie akustycznej,
- nowych metodyk pomiarowych,
- zagadnień dotyczących egzekucji w administracji, w szczególności w aspekcie obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Tematy te będą uwzględnione w agendach spotkań zaplanowanych na 2019 rok.

Następnie Pan Zbigniew Gołębiowski – Wiceprzewodniczący Grupy, omówił podsumowanie wyników ankiety dotyczącej kryteriów ustalania granic terenów wymagających ochrony przed

hałasem. W ankiecie udział wzięło 14 członków grupy. Na podstawie wyników ankiet opracowane zostaną kryteria, według których określone mogą być granice terenów wymagających ochrony przed hałasem, wymienionych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Kryteria te zostaną rozpowszechnione wśród jednostek reprezentujących organy rządowe i samorządowe (np. poprzez newsletters, dobre praktyki itp.). Ideą jest, aby w całym kraju podchodzić do zagadnień dotyczących określania granic terenów wymagających ochrony przed hałasem jednakowo, ewentualnie w oparciu o te same kryteria. Z prowadzonych podczas spotkań rozmów wynika, iż nie ma możliwości uwzględnienia wszystkich możliwych przypadków występujących w życiu. Stąd zrodził się pomysł określenia kryteriów.

Wiceprzewodniczący Grupy Roboczej ds. Hałasu

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Anki'. The signature is written in a cursive style with a large, sweeping initial 'J'.